

СТОРИНКА НАШИХ ЧИТАЧІВ

ПРО ГАРАЗДИ МАЙНЕРІВ.

Алексо, Ата.
 В місцевості Алексо, Ата, працює зимою біля 120 майнерів в тутешній майні “Алексо-майні”; за те в літню пору число їх значно менше. Все, що тут в землі набувається, є власністю вуглевого барона: майна, скелі (стор), бортинг-танк, готель і навіть школа.

В ніжній майнерській кемпі робітник не платить річного податку більше, як 4 долари; а тут, майнери, що не мають дітей в шкільному віці, платять аж по 12 доларів, хто посилає дітей до школи, той мусить платити по \$1.50 місячно за кожну дитину зокрема.

А недалеко звідси є другі майні, як Савіндер-Крік і Нордет, де є також школи, але там ніхто не сміє обтягати майнерам хоч-би одного цента за школу. Чому-ж така несправедливість? Тільки тому, що там майні належать на державній землі, яку майновласники тільки рентиють, а не posiadють на власність, як це є в Алексо.

На основі закону кожна вуглева компанія мусить побудувати коло майні й школу, щоб майнерські діти могли вчитися в ній безплатно. І так воно є в Савіндер-Крік і Нордет, але цей закон не перешкодило вуглевому баронові в Алексо стягати від робітників немірні суми як шкільний податок.

Після майнерського закону майнер також не повинен довше робити на день, як 8 годин, а тут в Алексо робить кожний, скільки може; не відносно ж майнер знаходиться в майні тоді, коли нема в ній флер-боса, а тут в Алексо ніхто про це й не думає. Тут майнери пішли ночами в неділю підготувати в шахтах свої місії для цього, щоб змогли видобути яконайбільше вугля в ті години, коли воно ладніше у “бакс-кари”. А це тому, що без такого впереного підготування майнер здає згубні заробити щонеділя.

Але майновласники цим зовсім не турбуються, як довго майнер має чим заплатити харч і помешкання; а коли майнерові остане ще шось з його платні, то й на те є ще багато інших подат. Згадай-те тільки про “соней-скаут”, яку цей “гуменник” майновласника влаштує кожній неділі для своїх майнерів. Дехто міг-би спитати подумати, що цю неділюшко школу він робить для майнерів велике добродійство. Але я скажу від себе, що неділюшко школа не лише не приносить їм ніякої користі, але, навпаки, нею майновласники тільки затуманюють майнерів, стараючись стримати їх від того, щоб вони замішувалися і шоби він міг їх тим ледше вискувати. Він-же добре тамтє 1924 рік, коли майнери були ще організовані в юнкі й йому додалось немало “знамучити” їх, коли воно вдалось при допомозі його вірних злочинців зломити страйк і розбити юнку.

Описая ми бачили, яку заплату дає їм декілька з його “вірних” за їх злочинську службу. — Ми, що остали робити в припадках зношено покрі, бо їм ніякі наддушки в крихлу, боючись висказати одні перед другим, що кому накопило в душі, шоб часом не довелося щонеділя до “пана”, який не терпить ніяких скари, ніяких шемрань поміж майнерами. А чому він їх не терпить, не ми найкраще зрозуміємо, коли знаємо, що кілька грошей він річно стягає з кожного своєїго майнера несправно, незаконно.

Колі приїхти, що протягом цілого року працює тут лише 50 майнерів і що кожний з них платить за саму тільки школу по 12 доларів річно, то це вносить вже 600 доларів річно; але до школи уходить 15 дітей і кож-

ДОПОМОГА РІДНОМУ КРАСВІ.

Федір Смерт, Онт.
 Колі тільки ми прочитали телеграму в “У.Р.В.”, що Східну Галичину й Буковину навіздав страшна повила, то кожного співчутячого тому лихого робітника вразила ця вістка до глибини душі.

“Ми повинні негайно, всі як один, дати шкуру поміч нашим рідним в старому краю” — так думає кожний з нас.

В кілька днів пізніше читаємо довшу телеграму від комітету зі Львова, в якій говориться про нещасну долю в історії нашої рідної країни повила та її страшні наслідки для населення Східної Галичини й Буковини.

Під телеграмою була поміщена довіра відозва вінніпегського спільного комітету всіх робітничих організацій до широкого залучу українських робітників, а в першу чергу до організаційного робітництва широкого Канади, шоб негайно формувати комітету несення поміч потерпілим від повили братам в старім краю.

Не знаю, чи вже до всіх наших відділах вибраний такий комітет, але знаю добре про те, що в нашій місцевості такий комітет негайно завязано.

Дня 18. вересня ц. р., в год 7.30 вечора, в нас відбувся збори всіх зарпядів місцевих українських робітничих організацій і на них було обговорено досить широко справу поміч для Сх. Галичини та Буковини, як рівно-ж вибрано комітет з 7 членів, котрий має провадити цю допомогуву кампанію.

Того тижня ввечері рішенням відіти масове віче в Віндзор на 25. вересня в 8. годині вечора, що очевидно й сталося.

На вічю промовляли т.т. Отвіновський і Гуцулак; публіки не було стільки, як комітет сподівався, а причіна мабуть та, що парадніе мали своєю місю. Товариші промовці розказали присутнім про те, де лежить, як навіздав робітників і селян Сх. Галичини й Буковини, та заминали склади жертви для потерпілих.

На цей погляд збірно поверх сто доларів. Детальний звіт вистав секретар віча враз з іменами жертводівців.

Робкор.

СПОСТУВАННЯ.

Після сколектування всіх оподаткувань.

Так-то свідоме робітництво розуміє свою пролетарську солідарність і спити з допомогою всіма, де лише треба, значить, що працюючим ніхто інший не допоможе, як самі-ж такі робітники не поможуть.

М. Котик.

СПОСТУВАННЯ.

В 119 членів “Укр. Роб. Вістей” з 4. жовтня ц. р. між жертводівцями на Видній Освітній Курс через помилку було поквитовано: Відділ Жінської в Оттаві, Онт. \$9.75, а мало бути Відділ Жінської в Ошава, Онт. \$9.75; Центральний Комітет Жінської \$50.00, а мало бути Відділ Жінської у Вінніпегу, Ман. \$50.00.

ВЕЛИЧОБИЙ КОНЦЕРТ-СВЯТО В ІСТ КИЛДОНАН!

Старанням відділу ТУРФДім в Іст Килдонан відсвяткуюється в суботу, 8. жовтня ц. р.

ШЕСТУ РІЧНИЦЮ УКРАЇНСЬКОГО РОБІТНИЧОГО ДОМУ.

В цьому святі візьмуть участь всі місцеві сили, що гуртуються при згаданому відділі, з новою програмою, в яку входить нові пісні, музика, декламатія і укр. народні танки. Залучаються всі організації, що гуртуються при відділі ТУРФДім як Р.З.Т., Жін. Секції, С.М. взяти активну участь в цьому святі.

Робітники і робітнички в околиці Іст Килдонан і Емудел! Приходьте на цей концерт громадно, бо це буде перший концерт цього сезону, зовсім з новою програмою а до того почуєте промовців, котрі пояснять вам про наш здобуток на протязі минулих шістьох років від часу побудування нашої робітничої інституції.

Початок концерту в годині 8.30 вечора. “З причини великого довшу, що тяжить це на Укр. Роб. Дім в Іст Килдонан, рішено назначити вступ на концерт 25 центів”.

Тож приходьте завчасу, шобі застати порожнє крісло. Керуюча Рада.

СТЕПАН ГУМЕНКО, молодий український скрипач, ученик проф. Григорія Гарбовицького, дасть концерт в суботу, 8. жовтня, вечором в Укр. Роб. Домі в Вінніпегу. В концерті візьмуть також участь дві співачки, учениці Марії Франкфорт.

Жерти на лісти збірано як слідує:

Т-ка Анна Жалоба (при допомозі т-шок Г. Марковської, К. Кендел, М. Сервас і С. Бистран) збирала на лісти ч.ч. 319, 321, 322 і 2942	\$ 40.80
Т-ка Софія Футуранська збирала на лісти ч.ч. 316, 320 і 8.675	30.05
Т-ка Юлія Якубовська збирала на лісти ч.ч. 323	12.25
Тов. Михайло Чопник збирала на лісти ч.ч. 325	12.75
Тов. Михайло Сакук збирала на лісти ч.ч. 324	14.65
Т-ка Марія Костивчик збирала на лісти ч.ч. 317	8.50
Тов. Федір Марак збирала на лісти ч.ч. 2.975	6.75
Тов. Петро Гайдебчук збирала на лісти ч.ч. 8.673	3.00
Приїжді з підприємства відділу Секції Молоді	14.65
Окремі жерти зложили:	2.00
Т-ші М. Сервас і Г. Бобинський по \$1.00	2.00
Висладо 14. вересня ц. р. до Центрального Комітету Допомоги	53.00
Разом всіх жерти	\$30.20

Всім жертводівцям складає Комітет Допомоги в Оттаві шкуру подяку!

За Комітет: С. Калинин.

Корбін, Б. К.

На заклик головного Комітету Допомоги Жертвам Повені на Західній Україні наш відділ Р.З.Т. в Корбін, Б.К. здійснює збори для 18. вересня ц. р., виборів місцевий комітет для перевернення допомогивой акції до цього комітету вийшли слідуячі товариші: М. Колісник, Г. Конозолько, М. Вангела, А. Колісник. Згаданий комітет завязав збиркову жерти хата в хату, до якої робітники і робітнички місцевої віделися дуже швидко. Права, були й такі, що відомували жертвувати щонеділя на ратушко своєю рідних в старім краю, одначе загал робітничийа жертувала по своїм силам. Завдяки їх жертвовобности наш комітет успів зібрати на почето по велику суму \$122.00, з чого \$107.00 збірано підчас колекти хата в хату, \$10.00 на неділю в т. В. Чорчак, а \$5.00 вилучено із забави.

Окрім цього за ініціативою відділу Р.З.Т. справу несення допомог рідному краю піднесено догож такі дні — тобто 18. вересня вечором, на мітингу юнийих робітників, які вирішили оподаткувати всіх членів юні по 50 ц. і згодиться всім негодно пожити \$50.00 на руки Головного Комітету в Вінніпегу, а решту надіслати

жертву на лісти збірано як слідує:

Т-ка Анна Жалоба (при допомозі т-шок Г. Марковської, К. Кендел, М. Сервас і С. Бистран) збирала на лісти ч.ч. 319, 321, 322 і 2942	\$ 40.80
Т-ка Софія Футуранська збирала на лісти ч.ч. 316, 320 і 8.675	30.05
Т-ка Юлія Якубовська збирала на лісти ч.ч. 323	12.25
Тов. Михайло Чопник збирала на лісти ч.ч. 325	12.75
Тов. Михайло Сакук збирала на лісти ч.ч. 324	14.65
Т-ка Марія Костивчик збирала на лісти ч.ч. 317	8.50
Тов. Федір Марак збирала на лісти ч.ч. 2.975	6.75
Тов. Петро Гайдебчук збирала на лісти ч.ч. 8.673	3.00
Приїжді з підприємства відділу Секції Молоді	14.65
Окремі жерти зложили:	2.00
Т-ші М. Сервас і Г. Бобинський по \$1.00	2.00
Висладо 14. вересня ц. р. до Центрального Комітету Допомоги	53.00
Разом всіх жерти	\$30.20

Всім жертводівцям складає Комітет Допомоги в Оттаві шкуру подяку!

За Комітет: С. Калинин.

Корбін, Б. К.

жертву на лісти збірано як слідує:

Т-ка Анна Жалоба (при допомозі т-шок Г. Марковської, К. Кендел, М. Сервас і С. Бистран) збирала на лісти ч.ч. 319, 321, 322 і 2942	\$ 40.80
Т-ка Софія Футуранська збирала на лісти ч.ч. 316, 320 і 8.675	30.05
Т-ка Юлія Якубовська збирала на лісти ч.ч. 323	12.25
Тов. Михайло Чопник збирала на лісти ч.ч. 325	12.75
Тов. Михайло Сакук збирала на лісти ч.ч. 324	14.65
Т-ка Марія Костивчик збирала на лісти ч.ч. 317	8.50
Тов. Федір Марак збирала на лісти ч.ч. 2.975	6.75
Тов. Петро Гайдебчук збирала на лісти ч.ч. 8.673	3.00
Приїжді з підприємства відділу Секції Молоді	14.65
Окремі жерти зложили:	2.00
Т-ші М. Сервас і Г. Бобинський по \$1.00	2.00
Висладо 14. вересня ц. р. до Центрального Комітету Допомоги	53.00
Разом всіх жерти	\$30.20

Всім жертводівцям складає Комітет Допомоги в Оттаві шкуру подяку!

За Комітет: С. Калинин.

Корбін, Б. К.

ДО УКР. РОБІТНИЦЬ У ВІННІПЕГУ!

СТАРANNЯМ ОРГАНІЗАЦІЙНО ОСВІТНОГО КОМІТЕТУ ВІННІПЕГ-СЬКОГО ВІДДІЛУ ЖІНОЧОЇ СЕКЦІЇ ТУРФДІМ

відбудеться

В НЕДІЛЮ, 9. ЖОВТНЯ, О ГОДИНІ 2.30 ПО ПОЛУДННІ

В САЛІ УКРАЇНСЬКОГО РОБІТНИЧОГО ДОМУ

МАСОВИЙ МІТІНГ

ДЛЯ ЖІНОК-РОБІТНИЦЬ

НА МІТІНГУ БУДУТЬ ПРОМОВЛЯТИ:

ТОВ. М. ПОПОВИЧ — “ПРО СТАНОВИЩЕ ЖІНОК-РОБІТНИЦЬ В РАДЯНСЬКОМУ СОЮЗІ”, Т-КА А. МОП-СЮК — “ПРО ПРАЦЮ ОРГАНІЗОВАНИХ УКРАЇНСЬКИХ ЖІНОК В КАНАДІ”, Т-КА ПАВЛИНА БАРТКО — “ПРО ЗНАЧЕННЯ ЖІНОК В ІСТОРІІ.”

Питання, які будуть обговорювані на мітингу, незвичайно цікаві. Тов. Попович, що був недавно кілька місців на Радянській Україні, розкаже про те, що скористали жінки-робітнички від Жовтневої революції. Т-ка Мопсюк, що обїхала цілу східну Канаду як організаторку Жіночої Секції ТУРФДім, в звязку з концертами Д-Волої Мандолінової Орестри, розкаже про працю організованих українських робітниць в різних місцевостях на сході. Т-ка Бартко пояснить значення жінки в історії.

Тому цей мітинг повинен зацікавити всіх українських робітниць у Вінніпегу. Розкажіте про нього одні другим.

Приходьте на мітинг з своїми знайомими. Приходьте на означений час.

Організаційно Освітний Комітет.

СПОСТУВАННЯ.

В обійрину ЦРК ТУРФДім і Головного Заряду Р.З.Т. в справі Вишого Освітній Курсу між жертводівцями пропущено було через помилку жертву відділу ТУРФДім в Лібав, Ман. в сумі 20 доларів, а значі снено цей відділ на лісти тих, що нічого ще не жертвовали.

Загальна сума жерти на відділ, включаючи також жертву відділу ТУРФДім в Лібав, Ман. в сумі 20 дол.

МІТІНГ МОЛОДІ

Повідомляється всіх членів молодшого під-відділу Секції Молоді у Вінніпегу, що в неділю, 9. жовтня в год. 10.30 перед полуднем відбудуться збори, на котрих будуть обговорювані організаційні справи. Всі члени і членкині повинні обовязково бути присутніми на цих зборах. Нових членів радо вітаємо.

Тож приходьте на збори на означений час, бо є важні справи. Заряд.

ВАЖНЕ ДЛЯ ТОРОНТА.

Нас просять оповістити, що ВЕЧІРНЯ НАУКА АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ для Українців в Торонто розпочалася в понеділок, 3. жовтня, в годині 7.30 вечором в ПУБЛИЧНИЙ ШКОЛІ ПРИ НАЯГАРА СТРІТ.

Цього вечірню школою керує знову Мр. Д. А. Норріс.

Це дає дуже добру нагоду українським робітникам і робітничкам, що живуть в Торонто, навчитися читати й писати по англійській і її повинні використати всі ті, що не знають англійської мови.

ВАЖНЕ ДЛЯ ДРАМАТИЧНИХ ГУРТКІВ!

Маємо на руках кількадесят примірників одної з найкращих театральних штук п. н.

“СОН ВЕСНЯНОЇ НОЧІ”.

Ціна одного примірника 25 центів. Замовлення присилайте на адресу:

Provincial Executive Committee U.L.F.T. Ass'n, Box 308, Toronto 2, Ont.

УВАГА! ПОРТ АРТУР І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

Старанням відділу Р.З.Т. в Порт Артур відіграється в суботу, 8-го жовтня 1927 року в Укр. Роб. Домі в Порт Артур славновісну драму М. Ірчана п. н.

“ПІДЗЕМНА ГАЛИЧИНА”.

В драмі автор вірно змальовує життя й боротьбу з провocationsю в підпільних організаціях. Ця драма грається перший раз у нашій місцевості. Хто бачив другі драми М. Ірчана, як “Родина Шіткарів”, “Дванацять”, “Бунтар”, той певно приїде подивитися і на драму “Підземна Галичина”.

Початок в годині 8. вечором. Вступ: 35 ц.

АПТОН СІНКЛЕР. МЕНЕ ЗОВУТЬ ТЕСЛЕЮ.

Повість про друге пришествя. (Переклав з англійського Євген Касиненко.) (Продовження.)

Я відповів, що замкнув. Тут сквалливо втрутила ся Моу:

— Білі! Ви повинні лишитися тут і піклуватися про нього. Бо коли він зійде сюди і звелить мені будь-що, я не зможу не послухатися!

Я пообіщав. Через кілька хвилин вийшла таця з чашкою кави, стаканом молока, хлібцями, та фруктами. Я мусів однести все це проковати в кімнату. Я ввійшов до нього і, силкуючись приховати свою ніяковість, бадьоро сказав:

— Ось ваш сніданок!

Тесля поглянув на мене і запитав:

— Ви замкнули двері?

Я зібрав усю свою мужність і відповів:

— Замкнув.

— То в чім же ріжниця бути вашим арештантом, чи арештантом наших правителів?

— Ріжниця в тім, м-р Тесля, — відповів я, — що ми не хочемо вас вішатти.

— І як довго хочете ви держати мене тут?

— Білая чотирьох днів, — відповів ї. — Доки не закритється з'їзд. Як що тільки даєте слово перечекаати цей час, то маєте повну волю в цьому прегарному будинку, а після цього я обіцяю вам всяку допомогу вашій проповіді до народу.

Не дочекавшись відповіді, я поставив тацу на стіл, вийшов і знову замкнув двері. Визив був уже один з Ті-Есових секретарів в безриском раніших газет. Я вхопив “Таймс” і сразу побачив наголовок через усю сторінку:

КУ-КЛУКС-КЛЕН АРЕШТУЄ ТЕСЛЮ, СУЄСЛОВНИЙ ЧЕРВОНИЙ ПРОРОК ЗНИКАЄ В АВТОМОБІЛІ З СІРЕНОВО.

Звичайно, секретна служба, що планувала лічування пророка, вже подала справоздання в газети. І звичайно, в справозданні не було ні слова про знайдений печельний машини та про нічим не викликаний збройний напад прихильників “Червоного пророка” на беззахисних членів Бригади. Та тепер це було й без діла, справоздання ефектно закінчувалося вихвалюванням клемсментів, як рятівників незаплямленої чести міста. Було ясно, що це до фізку в машину на одна з обох газет ніяк не здогадувалось, що одгненні в біле постаті зовсім не були членами Ку-Клукс-Клена “Таймс” умістив на провідній сторінці коротеньку редакційну замітку великими літерами, де дякував населенню Вестер-Сіті за хуткість виявлення ним відданости законам і лавді.

Але-ж, розуміється, правда про вступ нашої штучної банди не могла зкритися довгий час. Коли ви наймаєте сотні кіно-артистів брати участь хоч і в найбільшій таємниці віку, то не дуже багато годин потрібно на те, щоб про вашу таємницю довідалася редакція газети. І справді, минуло до дві години і “Вечірній Смерк” уже дзвонив до будинку фільмового магната, допитуючись, куди він дів украденого пророка. Нема ніякої рації одрикатися, дипломатично казав редактор, бо-ж надто багато людей бачили, як пророка пересадили в автомобіль Ті-Еса. Зрозуміється, секретар Ті-Еса,

що відповідав у телефон, мусив брехав, але-ж ми знали, що правда однаково скоро стане широко відомою. Адже тут було чимало слуг, шоферів, садивників; всі вони знали, що таємниця в білих шатах перебуває десь у домі. Ім з усіх боків даватимуть хабаря, і хтось, мабуть візьме його.

Протягом години чи двох після цього віділю обісало вже більш десятка репортерів; вони знимали фотографії з неї, а деякі слідили за нею з далечени через біноклі. Перед моїми очима спалахув новий наголовок:

ФІЛЬМОВИЙ МАГНАТ ХОВАЄ ПРОРОКА ЧЕРНИ ВІД ЗАКОНУ.

Цього боку справи ми на почетку якось і не помітили. Тесля мусів сьобдани в дев'яній годині ранку явитися до поліційного судді Понті. Чи піде він, запитували репортери, і як що ні, то чому саме ні? Мері Магна, звичайно, охоче погодилася-б втратити свої двіста доларів застави; але-ж суддя мав право видати наказ про арешт Теслі і прислати по нього людей. Отже, чи не зробить він цього?

І от, поза лаштунками деспотистської влади розпочався жахливий дипломатичний поєдинок. Ми не були того цілком певні, хто саме хотів витягти Теслю з його схованки, зате-ж дуже добре знали, хто хотів і на далі затримати його в безпечному місці. Я подозрював свого дядьковий Тимотеевич і вияснив йому стан речей. Йому нема чого витрачати час на лаян, я однаково стану в обороні пророка. Коли він хоче ліквідувати скандал, то хай зробить, що може, аби пророкові полишено було спокій.

— Але що-ж я можу зробити, Білі! — скрикнув він. — Це-ж діло суда.

Дурне, — відповів я. — Ви-ж як найкраще знаєте, що нема в цьому місті жадного судді, що не зробив би, що йому сказано, коли сказала це відповідна людина. Вам треба тільки побалакати з де-Вігзом, Вестерлі, Керсоном і іншими з високої банди та переконати їх, що, витягаючи Теслю з його схованки, вони аиччочисько не виграють.

Чого, власне, ім хотілося? — питав я. Шоб було припинено агітацію? — Гаразд, ми спинили її, та ще й без проліття крові. Коли-ж вони витягнуть пророка з його схованки та приведуть на поліційний суд, то тільки викличуть більше хвилювання й гапаса, а це не значить ще, як і закінчиться.

Я подзвонив ще кільком людям, що могли мати вплив; а тим часом Ті-Ес, сидючи в конторі свого “Вічного Міста”, тиснув по телефону на редакторів вечірних газет. Пророка на час з'їзду усунуено зі сцени; чому-ж вони не дають йому спокою? Хіба ім мало той сенсації, що в місто прибуло п'ять чи десять тисяч героїв війни? Чого-ж вони й далі хочуть докучати читачам якимсь релігійним диваком?

Колі стріляеш качку шротом і птах грудкою падає на землю, то не питаєш, яка саме шротина пошліла йому в серце. Так само траплялося й з нашими напруженими зусиллями. Як-ось шротина такій мусіла поцілвати, бо коли од двадцятій години ранку перед суддею Понті стала справа Джана Доу Теслі з громадою міста Вестер-Сіті, і судвій пристав викликував підсудного, а його не знайшлося, — то суддя просто сказав, що застава конфіскується, і без дальших слів перейшов до іншої справи. А всі три наві вечірні газети подали звістку про це в темному куточкові десь на внутрішній сторінці. Червоного пророка було поховано!

В МОЛОДІ НАШЕ МАЙБУТНЄ!

Не забудьте передплатити для своїх дітей місячний журнал

“СВІТ МОЛОДІ”

що виходить у Вінніпегу і друкує приступні для молоді статті, вірні, оповідання, забави, загадки, а особливо звертає увагу на належне виховання робітничо-фермерської молоді.

Журнал цікавий і корисний так для дітей як і для старшої молоді. В кожному числі багато ілюстрацій.

Поширюйте вістку про цей журнал! Збирайте нові передплати!

На цілий рік передплата вносить тільки 50 центів. Поодиноким число 5 ц.

Замовлення з грошинами посилайте на таку адресу:

THE YOUTH'S WORLD Pritchard & McGregor Sts., Winnipeg, Man.